

Presentatie vroegtijdige signalering zorgfraude

16 april 2014

Jeanny Vreeswijk-Manusiwa
Coördinator Landelijke Stuurgroep Molukse Ouderen

Misstanden

Slechte kwaliteit van zorg
Zorgverwaarlozing
Uitvoeren van zorg door onbevoegd personeel

Voorbeeld :

De zoon van de klagende moeder heeft een indicatie voor 30 uur begeleiding en kreeg die jarenlang, maar de laatste periode is dat teruggebracht naar 10 uur zorg die wordt verleend door ongeschoolde uitzendkrachten. De moeder weet niet wat de zorgaanbieder declareert en dus ook niet of hier sprake is van fraude of oneigenlijk gebruik. Het enige wat ze ziet is dat kwaliteit en aantal uren zorg sterk achteruit is gegaan.

Oneigenlijk gebruik

Het ministerie van VWS hanteert als definitie: "Oneigenlijk gebruik betreft het handelen binnen wet- en regelgeving maar niet in lijn met de doelstelling van wet- en regelgeving (handelen naar de letter van de wet, maar niet naar de geest van de wet). " Met andere woorden:
Er zijn geen regels overtreden, maar wat er gebeurd is, is overduidelijk niet volgens de bedoeling van de wet of regels.

Voorbeeld:

Een zorgaanbieder komt geld tekort en vraagt voor zoveel mogelijk cliënten een nieuwe indicatie aan. De medisch adviseur overdrijft in zijn beschrijving van de cliënten door te melden dat ze 'achteruit' zijn gegaan en intensiever zorg nodig hebben. De indicatiesteller wijst hogere budgetten toe. Hier is sprake van 'majoreren': bewust aansturen op hogere budgetten om financieel voordeel binnen te halen.

Fraude

Het ministerie van VWS hanteert als definitie van fraude in de zorg:

“Van fraude in de zorg wordt gesproken, indien sprake is van opzettelijk gepleegde onrechtmatige feiten, die ten laste komen van voor de zorg bestemde middelen”. Bij fraude moet voldaan zijn aan de volgende elementen: (financieel) verkregen voordeel; overtreden van declaratieregels; opzettelijk en misleidend handelen. Met andere woorden:

- Fraude is een vorm van bedrog waarbij zaken anders worden voorgesteld dan de werkelijkheid
- Bij fraude zijn bewust wettelijke regels overtreden: Vergissing is uitgesloten!
- Anderen zijn misleid
- De dader heeft er financieel voordeel bij

Voorbeelden:

- Een rekening ontvangen van een zorgaanbieder waar u nooit geweest bent.
- Er is meer in rekening gebracht dan aan zorg is geleverd.
- De zorgaanbieder dient rekeningen in voor maaltijden bij een client die in een instelling woont en een zorgindicatie heeft waar ‘gebruikelijke voeding’ onderdeel van is. Het zorgkantoor betaald de maaltijden al.

Suggesties voor bespreking in de groepen

Wat kunt u als zorgvrager doen?

Preventief:

- Laat u goed voorlichten over de zorgmogelijkheden, de kosten en de mogelijke vergoedingen
- Vraag na wie u kan helpen de rekeningen uit te leggen die u krijgt van een zorgaanbieder of van de zorgverzekeraar
- Weet bij wie u terecht kunt als u twijfelt aan een bepaalde situatie in de zorg

Bij geen goed gevoel:

- Denkt u hierbij aan een misstand aan oneigenlijk gebruik of aan fraude
- Bespreek uw vermoeden met een vertrouwenspersoon
- Verzamel meer informatie over de situatie, liefst zo feitelijk mogelijk (rekeningen, correspondentie)
- Schrijf uw bevindingen op

Melden:

Welke stappen zijn er binnen onze lidorganisaties nodig om te kunnen melden? Te denken valt aan:

- Wegnemen van achterstand in kennis over de reguliere zorg
- Oplossingen vinden voor mogelijke taalbarriere
- Tijd nemen om vertrouwensrelatie op te bouwen
- Gezamenlijk een stappenplan ontwikkelen die past bij iedere lidorganisatie
- Met bovengenoemde voorstellen bijdragen aan het terugdringen van misstanden, oneigenlijk gebruik en fraude in de zorg